

Warszawa, d. 20 lipca 1919.

Naczelne Dowództwo W. P.
Oddział II
Sekcja Wojsk.-Dyplomat.

1159/192

Do

ADJUTANTURY GENERALNEJ NACZELNEGO WODZA

D.Nr. 8829/II

w Warszawie.

Raport rotm. Czaczi
z dn. 17/VII.

W załączeniu przesyła się odpis raportu rotm.
Czaczi z dn. 17 b.m.

I załącznik

H a l l e r m.p.

Pułkownik

Za zgodność:

J. J. J.
Szef Sekcji wojsk. dypl.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. D. 1159/192 dnia 23 VII 1919 r.

Szef Sekcji

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Sztab Generalny Oddział Rzm.2 Warszawa.

r.Cieszyn dow.323-17/7-18

Cieszyn 17 lipca 1919 l 608-sytuacja niezmienniona.-Na Śląsku Cieszyńskim spokój.Komisja polsko-czeska zjeżdża się w niedzielę w Krakowie lecz nie mamy wielkiej nadziei aby konferencja wogóle doszła do porozumienia gdyż czesi ostrawscy prowadzeni przez "narodni vyber pro slezsko" w polskiej Ostrawie zabiegają od dłuższego czasu ażeby nie dopuścić do pokojowego załatwienia sporu o Śląsk Cieszyński wysuwając niemożliwe żądania granicy Wisły nawołują swój rząd i czeskie społeczeństwo do zbrojnego zajęcia Śląska.Nawet obecnie kiedy zebranie się konferencji polsko-czeskiej w Krakowie została zadecydowane.Miejscowa prasa czeska już z góry zapowiada bezcelowość jej obrad a pesymizm ten starają się szerzyć te same sfery czeskie z których pochodzą czescy delegaci na konferencje czesko-polską w Krakowie.-"mor slezsky dennik" ogłasza n.p.następującą depezę z Pragi pod datą 15 lipca:według ostatnich sprawozdań z Paryża o Śląsku Cieszyńskim wzrosło znów zainteresowanie tą ziemią której nam odmawiają Polacy.Twierdzi się że jest już zestawiona delegacja dla rokowań czesko-polskich według wniosku slezskiego narodnego wyboru".Ogólnie jednak wątpią czy będzie możliwa z Polakami ugoda././ Oczekuje się że rokowania się nie udadzą dla nieustępliwości Polaków i że będzie rozstrzygać konferencja pokojowa.-Te wszystkie com przytoczył świadczy wymownie że Czesi z góry powzięli plan rozbicia rokowań polsko-czeskich a za winnych również przed faktem ogłaszają przed światem Polaków.Skład komisji czeskiej wskazuje również na to że rokowania będą ciężkie.Wśród delegatów widzimy nazwiska znanych szewinistów j.np Spaczka który na czeskim zgromadzeniu naradom specjalizował się w gorliwej agitacji za zajęciem Śląska aż po Wisłę następnie dra Pelca który podpisał złamaną następnie przez Czechów umowę listopadową i posła Prokesza który swą popularność ekupił taniemi hasłami walki przeciw Polakom i odebrania nam Śląska.Przewidując to wszystko z góry presiliśmy dzisiaj komisję koalicyjną w Cieszynie

o wydelegowanie dwu członków do Krakowa na konferencję aby byli świadkami że Polacy chcieli ugodę. Komisja zgodziła się na to i ma wyjechać pułk. włoski Tissi i pułk. angielski Walsh. W skład czeskiej delegacji na konferencje czesko-polską w Krakowie wchodzi reprezentant urzędu zagranicznego z Pragi radca Stepanek z min. kolesi radca Krejza i prof. Kapras ze Śląska. Jarosław Szpaczek był dependent notarialny dra Pelca z polskiej Ostrawy następnie sekretarz gminny w polskiej Ostrawie zdeklarowany wróg Polaków, przed wojną urządził z ramienia maticy lidowej zgromadzenia w gminach polskich w sprawie zakładania szkół czeskich i kol. maticy lidowej. Przed wybuchem wojny popadł w konflikt ze stowarzyszeniem weteranów w Polskiej Ostrawie wskutek czego z początkiem wojny odebrano mu szarżę oficerską w trzecim roku wojny powołany jako zwykły żołnierz "dostał" w ciągu tygodnia do niewoli rosyjskiej. W niewoli zajął się organizowaniem legjonów czeskich był podobno także sekretarzem Massaryka. Wrócił jako major legjonów czeskich i jest obecnie członkiem czeskiego zgromadzenia narodowego. Supaczek jest merawskim słowakiem - Jan Prokiesz, członek czeskiego zgromadzenia narodowego, przewodniczący miejskiej komisji administracyjnej/rady miejskiej/ w Merawskiej Ostrawie, redaktor szewinistycznego "ducha czasu", socjalista, najskrajniejszy demagog aranżer względnie inicjator rabunków sklepów ostrawskich, wobec słusznych żądań polskich nieprzejednany wróg pochodzi z Meraw dr. Pelc, notariusz w polskiej Ostrawie wiceprezes ziemskiego narodnego wyboru prezes krajowej komisji administracyjnej dla Śląska w Opawie, główny agitator i sprężyna całego ruchu za przyłączeniem Śląska Cieszyńskiego do Czech pochodzi z Czech - dr. Mateusz, adwokat w Merawskiej Ostrawie zięć burmistrza Poppego z polskiej Ostrawy, śpiewak operetkowy, w czasie wojny śpiewał na wszystkich c.k. austriackich mszach. Politycznie nie brał wybitnego udziału obecnie jest członkiem komisji czesko-polskiej w Cieszynie, Pochodzi z Meraw. Górnik Klimsza, członek ziemskiego narodnego wyboru zastępca przewodniczącego komisji administracyjnej/rady miejskiej/ w polskiej ~~Merawskiej~~ Ostrawie, socjalista pochodzi ze Śląska mianowany sekretarzem czeskiego związku górnicz

go nie przyjął tej godności i wyjechał na Słowaczną gdzie był
destawą skłeniny, należy również do głównych agitatorów ruchu anty
polskiego. Klac, sekretarz gminny w Orłowej członek okręgowego na-
redniego wyboru w Orłowej radykał czeski, jeden z głównych aranżer-
ów ruchu antypolskiego w Zagłębiu Orłowskim. Pochoździ z Meraw
dr Rybak dyrektor szkoły górniczej w Merawskiej Ostrawie, inżynier
prof. dr. Jan Kapras autor licznych breszur o Śląsku fałszerz histw
ji Śląska redem z Czech, Robotnik Videticz, z Orłowej pojawił się
na widowni politycznej dopiero w ostatnich czasach pochoździ podob-
nie z Galicji. Budapeszteński organ oficjalny Béli Kuhna zamieszcza
odezwę Béli Kuhna do czerwonej armii w której oświadcza że uważa
obecne zawieszenie broni na froncie słowackim jedynie za narzuco-
ne i chwilowe. Rząd węgierski gotuje się do nowego ataku zwłaszcza
przeciw Czechom. W odezwie powiedziane jest między innymi dosłów
nie: pierwsze bohaterstwa nie poszły na marne. Władza proletariatu
musi być utrzymana na zdobytych ziemiach Słowaczny i na zie-
miach położonych nad Cisą które obecnie musieliśmy opuścić aby
ustąpić miejsca pułkom rumuńskich bojarów. Jednakże chwycimy znów
za broń i nie wydany tych ziem będziemy bronić władztwa ludu pra-
cującego do ostatniej kropli krwi bronić będziemy dyktatury pro-
letariatu. Nie zrzekniemy się ani piędzi ziemi, przygotowujemy się
do tego, aby znów uderzyć na naszych nieprzyjaciół "Vecerni Neviny"
podają w dziale miejscowym że policja przytrzymała na "vecerni
neviny" podają w dziale miejscowym że policja przytrzymała na "wi-
aenevem nadrazi" człowieka który legitymował te znany renegat ze
Śląska który pracuje obecnie u Czechów w Ostrawie ponieważ kie-
rownik ekspozytury policyjnej na dwercu przypomniał sobie że kie-
dyś czytał w którymś piśmie że "odredilec kezden hanobil nared z
czesky" postanowił przeprowadzić gruntowną rewizję znalezione u
niego różne papiery i spore pieniądze w markach niemieckich co-
do których indagowany dawał sprzeczne wyjaśnienia wszelkie po-
dejrzenia starał się odwrócić zapewniając że jest dobrym czechem
ponieważ jednak po czesku nie umie i posługuje się wyłącznie je-
zykiem niemieckim przytrzymano go aż do zasięgnięcia wiadomości
o nim na Śląsku "vecerni neviny" ~~wyrażają~~ wyrażają zdanie że usprawa

jest wysece niejasna i że trudno deciec czy .kozden nie jest
ukrytym wrogiem Czech. Czaczka retmistrz.

Za zgodność:

J. Karczmarz

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Odpis.

3/7 1919 godz.10.15

Cieszyn dow 55 - 121 - 3 - 22 - 20 tylko pos Junga

tm.5 Posłowie śląscy: Londzin, Reger, Junga, Kunicki,
Bobek Warszawa, Sejm.

aa
1161/92.

Sytuacja polityczna i wojskowa stanowczo zmienia się na naszą niekorzyść stop Czesi zaprowadzili stan wyjątkowy i sądy doraźne, ogłoszone plakatami, aż po linję demarkacyjną stop Czesi gromadzą znaczne siły. Artylerja okopała się w Suchej Górnej. Wczoraj wywagonowano 17 kompanji w Orłowej stop Aresztowania mnożą się coraz to bardziej, wobec czego poleciliśmy 12 Czechów aresztować, jako środek represalji wzajemnych. Sytuacja jest wedle naszej opinji zupełnie podobna do styczniowej, wobec tego niezbędne wprowadzenie stanu wyjątkowego w powiatach cieszyńskim i frysztackim stop Prosimy o natychmiastową decyzję posłów śląskich, czy możemy wprowadzić stan wyjątkowy w wymienionych powiatach, co my uważamy za konieczne. Prosimy również interwenjować w sprawie przysłania wojska, niezbędnego wobec koncentracji czeskiej.

/-/ /-/ Piątkowski Kluszyńska

NAJWYŻSZE DOWÓDZISTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANCJA GENERALNA

WARSZAWA

L. Dz. 1161/92 dnia 24 / VII 1919 r.

załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

288

255